

OECD *Multilingual Summaries*

OECD-FAO Agricultural Outlook 2018-2027

Summary in Hungarian

Olvassa el a teljes könyvet az alábbi témában: 10.1787/agr_outlook-2018-en

OECD-FAO mezőgazdasági kilátások: 2018–2027

Összefoglalás magyarul

A 2018–2027 közötti időszakra szóló mezőgazdasági kilátások c. kiadvány az OECD és a FAO (az ENSZ Élelmezésügyi és Mezőgazdasági Szervezete) együttműködésében készült; elkészítésében a tagországok kormányzati szakértői, valamint az árukereskedelmi szakmai szervezetek nyújtottak segítséget. Konszenzusos értékelést ad a mezőgazdasági- és a haltermékpiac tíz éves időszakra vonatkozó kilátásairól nemzeti, regionális és globális szinten. Az idei kiadás külön fejezetet szentel a Közel-Kelet és Észak-Afrika mezőgazdaságára és halászatára vonatkozó kilátásoknak és kihívásoknak.

Egy évtizeddel a 2007–2008-as élelmiszerárscúcsokat követően a világ agrárpiacain erősen eltérő körülmények tapasztalhatók. A termelés minden árucikk vonatkozásában lassú növekedést mutat, 2017-ben a legtöbb gabonaféle, húsféleség, tejtermék és haltermék esetében rekordszintet ért el, míg a gabonakészletek szintje minden idők legmagasabbikára emelkedett. A keresletnövekedés ugyanakkor gyengülni kezdett. Az elmúlt évtizedben a keresletnek adott lökés jelentős részben a Kínai Népköztársaságban (a továbbiakban: „Kína”) bekövetkezett egy főre jutó jövedelemnövekedésnek volt betudható, mely növekedés ösztönzőleg hatott a hústermékek, a haltermékek és az állati takarmány iránti keresletre az országban. A keresletnövekedés ezen forrása lassuló tendenciát mutat, a globális növekedés új forrásai pedig nem elegendők az általános növekedés fenntartásához. Ennek eredményeképpen a mezőgazdasági árucikkek árai várhatóan alacsonyok maradnak. A jelenlegi magas készlet szintek ugyancsak valószínűtlenné teszik a trend megfordulását az elkövetkező néhány évben.

A keresletnövekedés gyengülése várhatóan fennmarad az elkövetkező évtizedben is. A fogyasztásnövekedés fő hajtóereje a legtöbb árucikk esetében a népesség lesz, még akkor is, ha az előrejelzések szerint a népességnövekedés üteme csökkenni fog. Ezen túlmenően számos árucikk esetében az egy főre jutó fogyasztás várhatóan stagnálni fog globális szinten. Ez különösen az alapvető élelmiszerek, például a gabonafélék, valamint a gyökér- és gumós növények esetében jellemző, amelyek fogyasztási szintje számos országban megközelíti a telítettségi szintet. Ezzel ellentétben a hústermékek iránti keresletnövekedés lassulóban van a preferenciákbeli regionális eltérések és a rendelkezésre álló jövedelem korlátozottsága miatt, ugyanakkor az állati termékek, mint például a tejtermékek iránti kereslet a következő évtizedben várhatóan gyorsabban bővül majd.

A gabonafélék és az olajos magvak esetében a keresletnövekedés legfőbb forrása a takarmány lesz, szoros második helyen pedig az élelmiszer áll. A takarmány iránti további kereslet jelentős része ezentúl is Kínából származik majd. Ennek ellenére a takarmány iránti kereslet növekedése az előrejelzések szerint globális szinten lelassul az állattenyésztés intenzívebbé válása ellenére is. A további keresletnövekedés jelentős hányadának forrását a magas népességnövekedésű régiók, például a Szubszaharai Afrika, India, a Közel-Kelet és Észak-Afrika adják majd.

A bioüzemanyag-előállítás alapanyagául szolgáló gabonafélék, növényi olajok és cukornád iránti kereslet várhatóan sokkal szerényebb mértékben növekszik majd, mint az elmúlt évtizedben. Míg az elmúlt évtizedben a bioüzemanyag-termelés bővülése több mint 120 millió tonnával növelte a gabonafélék, főként a kukorica iránti keresletet, ez a növekedés a Kilátásokban tárgyalt időszak során várhatóan nulla közelében marad. A fejlett országokban a jelenlegi politikák valószínűsíthetően nem segítenek elő jelentős

további bővülést. A jövőbeli keresletnövekedés ezért túlnyomórészt a fejlődő országokból származik majd, amelyek közül több is vezetett be bioüzemanyag-használatot támogató politikákat.

A lassuló egy főre jutó keresletnövekedés átfogó mintája alóli kivételt a cukor és a növényi olajok jelentik. Az egy főre jutó cukor- és növényiolaj-fogyasztás a fejlődő világban várhatóan nőni fog azzal párhuzamosan, hogy a fejlődő országokban végbemenő urbanizáció nagyobb keresletet eredményez a feldolgozott élelmiszerek és a készételek iránt. Az élelmiszerfogyasztási szintek és az étrendösszetétel változásai arra engednek következtetni, hogy az alultápláltság, a túltápláltság és a hiányos táplálkozás „hároms terhe” továbbra is fennáll majd a fejlődő országokban.

A globális mezőgazdasági és halászati termelés az előrejelzések szerint mintegy 20%-kal növekszik majd a következő évtizedben, de az egyes régiók között jelentős eltérések lesznek megfigyelhetők. A Szubszaharai Afrika országaiban, Dél- és Kelet-Ázsiában, a Közel-Keleten és Észak-Afrikában erős növekedés várható. Ezzel ellentétben a fejlett világban, különösképpen Nyugat-Európában sokkal alacsonyabb termelésnövekedés várható. A termelésnövekedés elsősorban intenzifikációból és termelékenységnövekedésből, részben pedig a termelőbázisnak az állatállomány bővítésén és a legelők termőföldekké alakításán keresztül növeléséből származik majd.

A lassúbb fogyasztás- és termelésnövekedés mellett az agrár- és halászati termékek kereskedelme az előrejelzések szerint az előző évtizedben mért ráta mintegy felével növekszik majd. A nettó export növekedése jellemzően a termőföldekben gazdag országokból, különösen az amerikai kontinens országaiból származik majd. A nagy népsűrűségű és nagy népességnövekedésű országokban, különösen a Közel-Keleten, Észak-Afrikában, a Szubszaharai Afrikában és Ázsiában a nettó import növekedése lesz majd tapasztalható.

Az előrejelzések szerint az export szinte minden agrártermék esetében továbbra is a fő szállító országok alkotta stabil csoportok között koncentrálódik majd. Figyelemre méltó változást jelent az Orosz Föderáció és Ukrajna erősödő jelenléte a világ gabonapiacain, mely várhatóan a továbbiakban is fennmarad. Az exportpiacok erős koncentráltsága érzékenyebbé teheti a világpiacokat a természeti és politikai tényezőkből eredő kínálati sokkokra.

A Mezőgazdasági kilátások: 2018–2027 c. kiadvány alapprognózisként azzal a feltételezéssel él, hogy a jelenlegi politikák a jövőben is érvényben maradnak. A mezőgazdasági piacokat érintő hagyományos kockázatok mellett növekvő bizonytalanság figyelhető meg az agrárkereskedelmi politikák kapcsán, illetve aggályok merülnek fel a protekcionizmus lehetséges globális szintű növekedése miatt. Az agrárkereskedelem fontos szerepet játszik az élelmiszerbiztonság biztosításában, aláhúzva a kedvező agrárpolitikai környezet szükségességét.

Közel-Kelet és Észak-Afrika

Az idei évi külön fejezet a Közel-Kelettel és Észak-Afrikával foglalkozik, mely területeken az élelmiszerek iránti kereslet növekedése, valamint a termőföldek és a vízforrások korlátozottsága növekvő importfüggőséget eredményez az alapvető élelmiszerek tekintetében. Számos ország exportbevételeinek jelentős részét élelmiszerimportra költi. Az élelmiszerbiztonságot konfliktusok és politikai instabilitás fenyegeti.

A régió mezőgazdasági és halászati termelése az előrejelzések szerint évi 1,5%-kal bővül majd, főként a termelékenységgel való javulásnak köszönhetően. A régióban érvényben lévő politikák támogatják a gabonafélék termesztését és fogyasztását, ennek eredményeképpen a termőföldek 65%-a vízigényes, a kalóriabevitel jelentős részét kitevő gabonafélékkel, főként búzával van beültetve. Az előrejelzések szerint továbbra is a gabonafélékben és cukorban gazdag étrend lesz a jellemző, melyhez alacsony állati forrásból származó fehérjebevitel társul.

Egy alternatív élelmiszerbiztonsági megközelítés szerint a politikákat úgy kellene átalakítani, hogy azok a gabonafélék támogatása helyett a vidékfejlesztést, a szegénység csökkentését, valamint a magasabb értékű kertészeti termékek előállítását támogassák. Egy ilyen jellegű változás a diverzifikáltabb és egészségesebb étrend kialakításához is hozzájárulhatna.

© OECD

Ez az összefoglalás nem hivatalos OECD fordítás.

Ez az összefoglalás abban az esetben másolható, ha megemlítsre kerül az OECD szerzői joga és az eredeti kiadvány címe.

A többnyelvű összefoglalások az eredetileg angol ill. francia nyelvű OECD kiadványok kivonatos fordításai.

[Olvassa el a teljes angol nyelvű verziót az OECD online könyvtárában, az OECD iLibrary-n!](#)

© OECD (2018), *OECD-FAO Agricultural Outlook 2018-2027*, OECD Publishing.

doi: 10.1787/agr_outlook-2018-en